

Grundlag end det, som foreligger i det Lovforslag, vi her behandler, er mulig. Det staar imidlertid helt og holdent for den paagældende Folketingsmands egen Regning; om han vil blive fulgt her af Venstre eller en Del af Venstre, kan ingen endnu sige. Noget kunde tyde derpaa; ikke alene er han Formand i Venstre, men hvis det Referat, som er givet mig, og som jeg har læst i Bladene, er rigtigt, har en af de afgaaede Ministre for ganske nylig sagt, at han var Venstres egentlige Fanefører. Men alt er muligt; det er muligt, at Folketingsmanden kommer til at staa alene, det er muligt, at Folketinget vil stille sig absolut umedgørligt paa det foreliggende Forslag. Ja, saa staar de konservative Partier i en vanskelig, i en yderst trang Stilling, svigtede, som de da er, af den absolut sikkert eksisterende Konservatisme paa Landet; en Konservatisme, som muligvis ikke tør vise sig. Saa har de Konservative to Veje at vælge imellem: enten Kampen til det yderste eller ogsaa den at søge Forstaaelse med den nuværende Regering. Under et Replikskifte i Fjor med den nuværende Finansminister ytrede jeg, at en dyb Kløft adskilte ham og mig politisk. Jeg mener dette fremdeles, jeg mener, at konservativ og radikal Opfattelse ligger hinanden saa fjært, at den Udvikling, vi begge ønsker for Landet, er saa forskellig, at Forstaaelse herom ikke er tænkelig, men det behøver ikke at betyde, at man ikke skulde kunne blive enig om den Form, under hvilken Landet skal gaa sin Udvikling i Møde.

Den nuværende Regering har foreslaaet Grundlovsændringen ganske i samme Skikkelse, i hvilken den blev foreslaaet af den afgaaede Regering, og dette er vel ogsaa ganske naturligt efter Udfaldet af Valget i Foraaret og ifølge Regeringens egen Tilblivelseshistorie, men Konseilspræsidenten har erklæret, at han er villig til Forhandling. Man vil ikke fra konservativ Side med Billighed kunne forlange af en radikal Regering, at den skal tage stort Hensyn til konservative Ønsker, men jeg ser ingen Grund til, at man, hvis man fra konservativ Side bliver nødt til at gaa den foreslaaede Vej, da ikke indenfor det Princip, som Regeringen har knæsat, skulde kunne blive enig om den bedste, den værdigste Repræsentation for Landet. Der er siden Midten af forrige Aarhundrede hengledet en Tid, som heller ikke har undladt at sætte Mærker i den politiske Historie. Hvad der var god Latin i

Midten af det forrige Aarhundrede, hvad man den Gang betragtede som det bedste, har faaet andre Former, paa Forfatningsomraadet er man kommet ind paa andre Tanker, som uden at bryde Regeringens Princip former Forfatningslivet anderledes, end det her foreliggende Forslag gør. Jeg har forstaaet den ærede Konseilspræsident saaledes, at det Krav, han maa stille, er, at indenfor Rigsdagsmyndighedens Sfære skal den almindelige Valgret gøre sig gældende — ja, jeg siger den almindelige, jeg hørte meget godt, at Konseilspræsidenten her, hvad han ikke gjorde i Folketinget, ogsaa nævnedes den lige Valgret, jeg havde foretrukket, at den lige ikke var blevet nævnt (Munterhed) . . . Ja, ikke fordi jeg ser nogen stor Forskel deri, men fordi jeg overhovedet ikke kan se, at man kan tale om lige Valgret, naar man gaar ind paa Tanken om 2 Ting; der maa altid blive en Forskel, saaledes at Lighed kan ikke være til Stede. Men jeg ser meget godt, at Tanken er den samme, og jeg kan derfor godt acceptere Udtrykket den lige og almindelige Valgret for Konseilspræsidentens Vedkommende. Men indenfor denne Ramme er der saa mange Maader, saa mange nye Ordninger, som lader sig tænke, og som bør nøje undersøges, og som netop et Fællesudvalg vil have Lejlighed til at undersøge. Jeg ser endelig ikke, hvorfor den radikale Regering, en ultra Fremskridtsregering, ikke skulde foretrække at gaa den Vej i Stedet for at holde stift ved et Vrægebillede af en forlængst af-død Forfatning.

Trier: Situationen forekommer mig klar. Sammenlign Tilstanden for omtrent 50 Aar siden, da man forhandlede om den nuværende Grundlov, med Stillingen nu. Den Gang: en Befolkning, lammet og usikker som Følge af de sørgelige Begivenheder, der var gaaet over Landet umiddelbart i Forvejen, nu: en Befolkning, om hvilken man maa sige, at den klart har udtalt sine Ønsker og udtalt dem med en Myndighed, der gør Folkeønsket til en Folkevillie. Naar en foregaaende æret Taler sagde, at ganske vist var der ved Valgene blevet et overmægtigt Flertal i Folketinget for det foreliggende Grundlovsforslag, men at man, hvis man vilde se ind i hver enkelt Vælger, vilde komme til et andet Resultat, vil jeg sige, at det forekommer mig for det første tvivlsomt, om man saaledes kan have Krav paa at undersøge Hjerterog Nyrer, men dernæst, at hvis en Undersøgelse virkelig førte til det Resultat, det